

ACCIO CATALANA

DIARI NACIONALISTA

Adherit a la UNIO CATALANISTA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

SABADELL: 1 pesseta al mes.
FORA: 4 pessetes trimestre.

Sabadell, divendres dia 11 de Janer de 1907.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Jardí, 37 □ □ Teléfon 134

No's publicarà

l'endemà dels dies festius.

Nombre solt 5 céntims

De Nacionalisme

L'arma de qu'es valgueren els enemics del nacionalisme pera combatrel, sigué durant molt temps el dictat de clerical y reaccionari ab qu'el calificaben. Avuy el procediment ha caygut en desús y no es pas qu'el nacionalisme d'avuy no sigui'l mateix d'allavors, ja qu'és avuy lo qu'era ahir. com será demà lo que 's avuy; y entenguis que al dir aixó, no volém dir que la constitució actual del nacionalisme sigui tancada y per tant no susceptible de les transformacions á que están sotmeses totes les coses baix l'acció evolutiva que actúa en tots els ordres de la vida.

Els qu'han titllat el nacionalisme de clerical, es que no han capít la seva veritable significació; y l'ajuntar tal qualificatiu á l'idea nacionalista, sols pot ser producte de l'ignorancia ó mala fé. Nacionalisme es el *sumum* del ideal, es l'agermament *real* de l'humanitat, que comensa la seva obra trencant els lligams que la oprimeixen sustituhintlos per l'amor base única sobre la que deu assentarse la verdadera paternitat humana. Que la colectivitat, la familia y l'individu siguin lliures, que cada un sigui ell mateix, aixó es, que tingui personalitat propia de tots reconeguda y l'amor á n'el seu jo personal y la conciencia de la válua de la seva llibertat serán la garantía de respecte envers las dels altres. Per aixó'l nacionalisme no pot ser ni es clerical, *es nacionalisme*; y aixó, encar que alguns individus ó colectivitats fassin manifestacions de clericalisme, tota vegada que dintre'l mateix nacionalisme hi ha individus y colectivitats que no sotseriuren les tals manifestacions; y fins suposant per un moment que tots els nacionalistes fessin professió d'una determinada idea política ó rel·ligiosa, tampoch allavors podria dirse qu'el nacionalisme fos lo que s'anomenessin els seus propagadors, donchs l'idea nacionalista res té que veure ab sentiments rel·ligiosos y formes de govern.

Declarar la *idea* nacionalisme en tal ó qual sentit polítich, rel·ligiós ó social, sería la negació de la personalitat dels que no sustentessin aquestes meteixes idees, sería una contradicció, sería l'anulació del nacionalisme. El ser nacionalistes, no'ns priva de sustentar les idees que millor ens semblin en tots els ordres

de la vida; donchs si acceptém el principi de la personalitat no podém negarlhi'ls seus fruyts. Per aixó enteném qu'es tant nacionalista'l catòlich com el protestant y com l'irrel·ligiós, per aixó diém qu'el nacionalisme no es ni pot dirse clerical.

J. LL. B.

Barcelonines

Hem passat el dia de joya dels infants: els Reys. Y hem vist als pares afanyosos corrent sa y enllá cercant joguines. Y els hem vist uns molt carregats, fruint ja, ho revelaba aquell somris mal disimulat, el contentament del petit de llur casa y altres anantsen esverats ab folia amorosa d'un cantó al altre. Y hem sentit un fonda anyoransa d'aquells temps d'infantesa, sentint haver perdut, per sempre aquelles pures alegries. Pensém ab l'afany en que molts noyets posaren la petita sabata al balcó y també havém pensat ab els noyets abandonats que van descalsos.

Y per aquestos ha sigut tota la nostra simpatia. Els havém vistos á dormir á la serena, apilotats als grahons d'una gran portalada d'una iglesia, tremolosos, apoyantse uns als altres, cercant calor per sos cossos esmortuhits. Indiferents á la cridoria, els petits vagabonds dormien. Y devant d'aquell rebuig de societat, dels errants miserables, hi passá la multitud sens una mirada pietosa. Ditxosos d'ells que varen saberse dormir. Aixís, tot enganyant la fam, no sentiren enveja.

Ens sugereix aquestes tristes consideracions la necessitat, cada dia mes sentida de crear noves institucions per recullir y educar als nens desemparats. Per aixó ens dol lo passat en una de les darreres sessions municipals; un regidor va pronunciar un parlament dolentse del mal y encarint l'urgencia per buscarhi remey. Se l'escoltaren, li donaren la rahó y es passá á assumptes mes importants. Y jo erech qu'aquest es de mes importancia. Y aquesta missió altruista deuria preocupar mes que donar ayres de senyoria á Barcelona; no n'hi ha prou ab tenir una ciutat moderna en son aspecte exeterior, es necessari qu' á la moderna també visquém

* *

No podém deixar de parlar de teatres, doncs l'estrena al Liceo de l'opera «Amica» del mestre Mascagni ha sigut l'aconteixament artístich de la setmana. El nom d'aquet artista es ben conegut entre nosaltres, desde «Cavalleria Rusticana» que gayre bé es ben popular. Aixó unit á que el mateix autor venia á Barcelona, fou prou per despertar curiositat.

Si fossim crítichs ara deuriem parlar del mérit artístich d'aytal obra, mes no som, no volém ser crítichs. Nosaltres complim nostre missió senyalant l'impresió que va produir, que fosra es confessar, fou inmillorable. El públich va aplaudir ab entusiasme. Vol dir aixó qu'el públich no pot equivocar-se? Qu'es el públich? Un compost de gentilesa d'hermoses dames, d'indiferencia, d'inconscients, de rancunies, de companys, de sinceritat y mala fé, d'inteligencia y presumpció, y á voltes, també es deliciosament irónich. Qui son els qu'el formen? Aneu á saberho. L'etzar el fa diferent y sempre ab essencia igual. Riu ab els pallasos, plora ab els desgraciats, s'emociona ab els salts mortals, (com mes mortals millor) y l'endemà s'entusiasma ab la cadencia exquisita d'uns versos inspirats, ó ab les armonies d'un geni creador. A voltes el públich es un ser que s'el sent, te ánima que flota en l'espai; aixó passa en els moments culminants. Es sempre igual? En el fons, creyem que sí, encare que té diferents manifestacions; neix al aixercarse el teló, mort á cada intermedi y reviu quan se repren la representació. No dihem públichs bons ni dolents, savis ni tontos, dihem el públich, qu'es una cosa que no sabem lo qu'es; pero sabem qu'es. Ell enlayre y enfonza artistas y reputacions. Quan vol ponderarse el mérit d'un autor, es diu qu'ha sigut mol aplaudit, lo que significa que l'aplauso exteriorisa el triomf, y que, qui es aplaudit es qu'ha triomfat. Y ara, després d'aytal disquisició com la precedent, dihem: que en Mascagni ha triomfat.

Ya sé que si'm llegeixen aquells que volen ser los bons pastors, es riuran de lo qu'hi dit. Ells que riguin, mes un esclat sincer d'entusiasme, es un moment que val una vida. Y nosaltres quan contemplavem al jove mestre italiá, alt, ben plantat, ab fesomia intelligent y noble y caballera de cabells arrinxolats, saludant ab naturalitat y afecció sobre les taules,

entre els cantants, hem convingut ab nosaltres mateixos, que si fossim artistes aspirariem al triomf sorollós d'un espatech d'aplaudiments. Y que bé els mereixia «Amica» ho creyém; perquè considerant l'obra sense prejudicis ni comparances, en opinió autorisada, de molts crítichs é intel·ligents, en Mascagni ha donat un pas gegantí en sa carrera. Es un treballador infatigable y aixó es prou perquè mereixi nostre respecte, y per lo mateix celebrém que vagi creixent l'éxit y que Barcelona pagui els esforços d'aquet lluytador que á cada adversitat redobla sa fortalesa.

* *

Als demés teatres poques novetats s'hi registren; á Eldorado salva el cartell «El niño prodigo» xamós comedia dels germans Quintero, escrita ab galanura y que ab molt justa y molt fina sátira posa en evidència lo dolent y perniciosos que son els entusiasmes prematurs dels pares que malmeten sos fills, quan en ells s'hi donan felisses disposicions per un art cualsevulga. Hauria d'aprofitar la llistó. Sempre hem trobat ridicols aquestos nens seriosos que ni juguen ni rihuen; preferim en ells, mes qu'un prodigi de serietat, un prodigi de travessura. Y aquestos pares neguitosos, que xifran tot son orgull en ser pares del seu fill y qu'están enguniosos darrera un bastidor d'un escenari, mentres un nen molt serio toca el piano ó el violí tremolant, haurien de veure la bella comedieta y sentirán vergonya al veures tan ben retratats. N'hem conegut molts y jo si els he aplaudit, ho he fe tot malehint als qu'han obligat á passar un calvari d'amaror á un pobre xicotet, perquè conquisti un grapat d'aplaudiments que no valen, ni de molt, un esclat de rialles argentines de primera joventut. Ens fa tanta llástima y commiseració com els petits errants vagabonds que varem veure dormir apilotats, cercan calor per sos cossos esmortuïts á la gran portalada de una iglesia.

* *

«La mala sombra» dels mateixos autors, ha salvat la temporada á varis teatres de género xich. Realment es un hermós sainet lirich, tot gracia y bellugadissa que mereix l'acullida que se li ha fet. Y á mi'm sembla de mes transcendència que á molts. Jo á n'en Baldomero, á n'aquell que tot li surt el revés, li diria Joan Espanyol; als tres guenyos que porten la mala sombra, els hi diria, com se diuen uns que desgovernen, tot dihent que governen; al aprenent que tot ho salva li diria, com li diria?.... Per disort d'en Joan Espanyol, dirém qu'encaire no hem trovat á l'aprenent que tot ho salva. En Curro Mclaja, no sabem quina relació li trovém ab un home, ab pretensions de gran home, qu'ens vol fer felissos á forsa de quinquenis, y al gandul qu'es capás de beures tota la bodega sense fer las paus, no hi ha dupte es un símbol, ell representa aquestos falsos revolucionaris qu'embaquen el poble. Y el títol? ¡La mala sombra! No hi trova el bon llegidor, una alusió fina, subtil, suau y delicada al ensemps que trista y punyenta, vers la casa d'en Joan Espanyol?

F. GUSTAU.

Moviment autonomista

Centre Nacionalista Republicà.—En la sessió que celebrá la Junta directiva d'aquest Centre, presidida pel senyor Carner, s'acordá nomenar, entre altres, les següents comissions: una d'administració interior composta per don Francesch Mas president y de don Marian Planas Escubós y don Joan Serinà; una altra per estudiar els medis pera ferse intensa propaganda, composta per don Santiago Gubern, president, y de don Félix Griera, don Daniel Roig y Pruna, don Felip Rodés y don Arnau Martinez Serinà.

Además se parlá de la sessió inaugural que no's farà esperor gaires dies. En ella el president senyor Carner pronunciará un discurs d'orientació política.

Les comissions nomenades han comensat ja la seva feina. La d'administració interior, se reuní y estudiá els medis pera completar l'amoblament de l'espai local y es tanta l'activitat dels seus individus que dintre aquesta setmana es probable que quedí'l local ab tot el confort desitjable.

Les oficines de secretaria están montades y á disposició dels socis, de vuit á deu de cada vespre; y com que són en número relativament crescut el nombre de direccions equivocades, seria de gran utilitat per la bona marxa de l'Administració que'ls senyors socis se prenguessin en aquests primers dies la molestia de passar per secretaria á comprovar si les seves senyes están ben inscrites.

El local, interinament no s'organisin en definitiva's serveis, estarà obert sols de la una de la tarde á les dotze de la nit.

Joventut Nacionalista de Barcelona.—S'ha obert la inscripció de socis pera aquesta nova associació. Els Estatuts de la mateixa disposen que no podrán ingresar com á socis els majors de 30 anys ni menors de 20. No obstant els que ingressin abans de cumplir els 30 anys, podrán continuar en la societat fins als 35, y els menors de 20 anys si tenen títol acadèmic poden també ingressar.

Solidaritat Catalana.—La Junta de Solidaritat catalana's reunirá avuy, divendres, juntament ab els diputats y senadors a fectes á la Solidaritat.

Girona.—En les eleccions darrerament celebrades en el Centre Catalanista d'aquesta ciutat, pera elegir els individus que havien d'ocupar els càrregs de vis president, tesorero, secretario, conservador, bibliotecari, y vocal segon, que estaven vagants, sigueren designats respectivament els senyors Joan B. Torroella, Xavier Montsalvatge, Miquel Canoni, Joaquím Quatre Casas, Joseph Bosch y Miquel Matas.

—S'ha encarregat interinament de la direcció de *Lo Geronés* D. Frederich M. de Gispert, cessant en sa conseqüència don Joaquím Francesch que venia despenyantla.

Prech

Fentnos ressó dels desitjos d'algun assilats de la «Casa de Caritat» y de llurs families, ens

permetém dirigirnos á la Junta del benéfich establiment pregantlos-hi vulguin donar les ordres convenientes pera que puguin esser visitats els assilats tots el diumenges á la tarda.

Actualment ho poden esser tots els dies feyners y diumenges el dematí y malgrat tanta facilitat, es dona el cas que algunes families, que tenen ocupades aquestes hores, han de passar setmanes y setmanes sense poguer veure als sers volguts, quins tampoch poden tenir el goig de rebre sovint l'anyorada visita dels qui'ls estimen.

Ignorém en absolut la possibilitat de poguer atendre el nostre prech, empró el fem, convenuts de que, á poch que siga possible, será atesa nostre súplica que no te altre móvil qu'un sentiment d'humanitat, el quin tant resplandeix en els individus de la Junta á qui'ns dirigim.

Diálech Telefónich

entre una señorita de la Central y un aprenent del comers.

Aprenent: Cop de timbre.....

Señorita: Diga.

A.: 523.

S.: Está bien. (Pausa llarga).

L'aprenent continúa devant del aparato telefónich esperant contesta fins qu'es decideix novament.

A.: Escolti..... escolti..... escolti.....

S.: Diga.

A.: Que'n tenim per gayre.

S.: ¿Que dice?

A.: Que si ni ha *por muy*.

S.: Ahora lo miro.

A.: Ansia, donchs.

S.: No se si podrá comunicar con el 523.

A.: ¿Perque?

S.: Porque con la nieve se han.... se han....

A.: ¿Que s'ennuega?

S.: Se han.... Dispense..... Voy por la gramática.

A.: ¡Ah! (Altre pausa llarga).

L'aprenent resta llarga estona ab el receptor arrán d'orella, fins que sentintshi pessigolles, para atenció y sent que li diu la

S.: Escuche.

A.: Mande.

S.: No se puede.

A.: ¿Perque?

S.: Porque la linea no *ba bien*.

A.: ¡Ah! no? Pues diga.... diga.... *ca le den magnesita*.

UN FIL

Noves

Se 'ns comunica que'l celebrat poeta en Joseph Carner, está preparant un «Segón llibre de Sonets», dels quals ne tenim les mellors noticies.

—En la reunió de católichs, tinguda avans d'ahir, pera promoure la celebració d'un miting, s'acordá'l nomenament d'una comissió pera que faigi els treballs necessaris, si bé no

ESMALTERIA FRANCESA
LLUIS CHABAUD
Calderón, 119-121

Lletreros de ferro esmaltat de totes classes.—Gravats.—Timbres de goma y de metall.

Especialitat de la casa: Retrats artístics en esmalt y semi-esmalt.

Ebanistería Económica
DE
PAU ASTALS
Carrer Manresa, 9

Gran assortit de mobles de totes classes
Especialitat en els nuviatjes

Unica casa á Sabadell que's dedica á la construcció de billars.

FÁBRICA DE COTILLES

ULTIMS MODELS en FORMA RECTA
de la casa Farcy & Oppenheim de New-York

COTILLES Y FAIXES-VENTRERA
Josepha Canyellas de Sallent Plassa Major, 3

La casa mes acreditada pera la confecció de COTILLES A MIDA

AVÍS

L'Establiment de Mobles y tallers d'Ebanistería, Sillería, Tapicería, Tornería y Fábrica de motllures que

N'ANTON OROBITG

tenia instalats en la Rambla, 62, y Balaguer, 63, posa en coneixement d'els seus nombrosos parroquians y del públich en general qu'ha traslladat dits Establiment y Tallers á la **Rambla, 174 y Madoz, 2.**

Mobles de lo mes sencill á lo mes elegant.—Estils: Renaixement, Gótic, Marroch y Modernista.—Pressupostos y preus á qui hu demani.—Solidés y perfecció.—Tots els mobles son construïts en els Tallers de la casa.

¡Ocasión!

PERA VENDRE

Un motor á gas "Otto" 3 cavalls forsa y accesoris (casi nou).

Una serra cinta de metre diámetro, voláns ab accesoris.

Una serra circular y máquina de fer motllures ab tots els accesoris y unes 80 fulles.

Una máquina de foradar fusta ab les seves broques per fer furats d'encaixada y grapa universal.

Un torn pera fusta ab accesoris.

Un torn ab conos y ab accesoris. Embarrat y transmissions

Tot en molt bon estat.

Preu ventatjósissim

Donarán rahó en el carrer de Madoz, 2.—Tallers de fusteria.

SABATERÍA DE FILL DE JOAN DURÁN

Pedregar, 6. - Sabadell

Gran assortit en calsats fets de totes classes. Especialitat en calsats de dónbola, oscaría, badell "cronie" y Lluís XV.

La casa representa les marques mes acreditades en **CHANCLOS DE GOMA**, y recomana á sa gran clientela la marca "THE STAR" reconeguda per tot Europa com la mes sólida y econòmica per sa llarga duració.

Banca. - Borsa. - Cupóns

Rafel Balmas Ribas - Corredor Reyat
Passatge de la Pau, 8.—BARCELONA

Compra venda de valors, ordres de borsa, pagos de cupóns, cambi de monedes, descompte de lletres, accions Banck de Sabadell y La Energía, etc. Totes les operacions garantides pera'l citat corredor.

Representant á Sabadell: **ENRICH GIRALT**
Despatx: **Rambla, 9 baixos y Gracia, 135.**—Teléfans, 252 y 265

SABATERÍA de NICOLAU TOUS
Plassa Pi y Margall, 24

Gran assortit de calsats de totes menes com en les principals cases de la capital.

Classes especials d'oscaria y dónbola per senyor y senyora á preus reduhidíssims.

Chanclos de Goma la marca "Boston" la mes acreditada y coneguda.